

Erzsébetváros és vidéke.

Társadalmi, közművelődési, közigazgatási és közgazdasági hetilap.

Előfizetési árak: Egész évre 6 K, félévre 3 K, negyedévre 1 K 50 f, egyes szám 12 f. Hivatalos hirdetések díja: 100 szó után 4 K, minden megkezdett további 100 szó után 1 K 50 f. Nyilvántartási közlemények soronként 30 f. Egyéb hirdetések díjai a kiadóhivatalban tudhatók meg.

Megjelenik
minden vasárnap.

A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőség címére küldendők.
Kéziratokat nem adunk vissza.
Névtelenül beküldött czikkeket lapunkban nem közölhetünk.

Társadalmi összejöveteleinkről.

Ha a népek és nemzetek történelmét vizsgáljuk, azt találjuk, hogy az emberek kezdettől fogva egymás segítségére voltak utalva. E körülményből kifolyólag keletkeztek a különböző társulatok, egyesületek, melyeknek munkaköre, mindannyiszor a közös jóllét emelése volt. Valamint a múltban, úgy jelenleg is a társulatok működési irányát vagy fennmaradt szokások, vagy körülírt szabályok formulázzák. De, mint — fájdalom — tapasztalásból tudjuk, nem ér az oly társulás semmit, a hol a tagokat a kényszer, nem pedig az ügy iránti meleg érdeklődés vezérli és ösztönzi a munkára.

A haladó kor, a fokozódott igények lépésről lépésre új irányt jelelnek ki a munkára, új szükséglet tárnak elénkbe, melyeknek hű betölthetéseért gyakran mások segítségére szorulunk. A felvilágosult korszak korán sem eredményezi az emberi kebelben s ebből kifolyólag a társadalomban ama kívánt hatást, melytől, miként a jó tékony nap melegétől, mindenféle áldás sugározzék. Sőt bátran lehet állítani, hogy

ma, a XX-ik században, sokkal kevésbé szeretik az emberek egymást, kevesebb őszinteség honol a felvilágosodott szivben, mint ezelőtt századokkal. A létért küzd mindenki és az önfenntartás nagy munkája, a számtalan csalódás talán még a legtisztább érzelmeket is felzavarja s a legbizalmasabb és legjobb akaratú ajakra is megnyithatatlan zárt erősít. Már pedig ha bárki is a társadalomtól elvonultan, magának és önző céljainak él: legkevésbé sem tekinthető a haza hű fiának s többet árt a társadalmi jóllétnek, a haza felvirágzásának. Jól tudjuk azt, hogy az önzés oly bűn, mely utókövetkezményeket von maga után és soha büntetlenül nem marad. Ha Istén, hazánk és felebarátaink iránti kötelességünket hiven beakarjuk tölteni, nem elég edhetünk meg azzal, hogy szűkkörű teendőinket úgy a hogy elvégezve, megszabadulva higyük magunkat az élet terheitől, aggodalmaitól. Nem, mert legkellemesebbel és legtanulságosabbak életünk rögzös pályafutásában azon percek, melyeket egyes társaságok vagy családok körében vagy közös munkásság közepette töltünk el.

Mielőtt tárgyam fejtegetéséhez fognék,

előre kell bocsátanom, hogy társadalmi összejövétel alatt kizárólag meghívás — vagy baráti bizalomból kifolyó névnap vagy más efféle alkalmi összejövetelt értek, melynek elnöke és tárgysorozata nincs. Ebből kifolyólag célja inkább a baráti bizalom és szeretet fokozása, az élet gondjainak, terheinek vidám és tanulságos eszmecserek által való feledtetése.

„A hány ház, annyi szokás“ — mondja a példabeszéd. E közmondást alkalmazhatjuk amaz eszközökre, módozatokra, melyekkel a társadalmi összejövetel célját a különböző természetű, állású, műveltségű egyéneknek elérni megkísérik. Ha az eredmény a társuló felek egyik részénél a másiké felett áll: ezt semmi másnak tulajdonítani nem lehet, csak annak, hogy a társaság tagjai a műveltség különböző fokán állanak, melyen azonban mindenki társadalmi feladatát nemcsak átérzeni, hanem sikeresen megoldani is tudja. Megkísérelni négy pontban kifejtetni azon irányeszméket, melyek megtartása mellett társadalmi összejövetelünk nemcsak élvezetesekek, hanem tanulságosak is lesznek. Első tételül vettem fel, hogy összejövetelünk kapcsa legyen a szeretet, melynek

TÁRCZA.

Kossuth Lajos.

II.

De egyébként is nagy fordulat történt a kormány javára. Kitünt, hogy mily erős a konzervatív érdek, és mihelyt szervezték, vezették. diadalmasan mérközhettek az ellenzékkel, melynek mégis inkább csak az intelligens köz- és főnemességben volt pártja.

A pártok küzdelmét, pillanatra ugyan, mégis csak mérsékelte a nádor közeledő örömeve. — Ötven év óta töltötte be hazánk legnagyobb méltóságát, és e hosszú idő alatt egyetlen percre sem feledkezett meg arról, hogy az uralkodóház tagja, de arról sem, hogy a nemzet első tisztviselője. — Nagy előkészületeket tettek az ötvenedik évforduló megünneplésére, de mielőtt kigyulladhattak volna az örömtüzek, a nádor 1847 január 13-án elszenderült. „A végzet haláltakarót vetett — írja Kossuth — az oltár fölé, melyen a nemzet a hála tüzét volt meggyújtandó“. — Nem volt többé egyetlen nagy politikusunk sem, ki valódi jóakarattal kívánta és tudta volna elsimítani, kiegyenlíteni az ellentéteket. —

A király, míg a diéta összeülne, Istvánt, a boldogult nádor nagyobb fiát, nevezte ki helytartóvá és Pestmegye főispánjává. Székébe V-ik Ferdinánd kis öccse, Ferencz József iktatta be, magyar beszéddel. A kinevezés és beiktatás általános örömet keltett, bár a nemzet nagy többsége fájlalta, hogy a pártok nagy közdelmeit nem vezetheti többé a kipróbált és bölcs államférfi, ki, szinte királyi tekintélyével, fölötté állott minden pártnak. —

A nádor halála után a politikai ellentétek egyre élesebbé váltak. A konzervatív párt megalkult vezérei: Széchenyi István, Apponyi György, a kancellár, gróf Széchen Antal st b. Programjuk két sarkpontja:

- 1). Nemzeti és alkotmányos önállóság.
- 2). Az osztrák birodalommal való összeköttetés. —

Ez alapon készek voltak még az ellenzékkel is megegyezni, melyet — különösen Kossuthot, ismét hevesen ostromolt Széchenyi a „Programtörvényekben“. — A konzervatívok nyílt föllépése hasonlóra sarkalván az ellenzék is, megmozdult az egész ország, mert a bécsi kormány befolyása egyre türethetlenebbnek látszott, s mert újra megsértették az az alkotmányt a horvát országgyűlés összehívása alkalmával. A szabadelvű párt Pestre gyűjtötte össze hiveit, hogy

megállapítsa programját. — A vezérek azonban oly ellentétes követelésekkel állottak elő, — hogy a megegyezést csakis Deák Ferenc zseni-álítása hozhatta létre. —

A liberálisok programja június 6-án jelent meg. Deák Ferenc mesterműve. Főpontjai:

- 1). A pragmatika sankció fönntartása.
- 2). Magyarország önállása, függetlensége. —
- 3). Népképviselő, parlamentáris független kormány.

- 4). A részek és erdély uniója. —
- 5). Szólásszabadság, közteherviselés, jobbágy-ság eltörlése, jogegyenlőség. —
- 6). Általános reform. —

A programok kibocsátása után azonnal megkezdődött s a liberálisok teljes győzelmével végződött a választási harc. —

Az utolsó diétát ferdinánd 1847 november 7-ére hívta össze Pozsonyba, s magyar beszéddel nyitotta meg.

Kossuth pályájának második szaka.

A november 12-én megnyílt országgyűlés felső táblájának a vezére gróf Battyáni Lajos, — az alsóé Kossuth Lajos. Mint ragyogó nap ontja lángelméje sugarait. Meghajlik előtte az óriás többség, s megkezdődik aktív pályafutása, mely egyetlen a maga nemében, — de a melyet

melege lágyítsa meg vagy olvasson fel minden önző érdeket.

Másodszor: Társalgásunk iránya emelkedjék felül a köznapiasságon és csak oly tárgyak megvitatásába bocsátkozzunk, melyek közelebb állnak hozzánk s melyeknek kedélyes kifejtése, megvitatása lelkünkben örömet, jóllétünkben kedvező eredményt idéz elő.

Harmadszor: Társas összejöveteleink eszmecsereit legyenek zártkörűek és bennmaradók. Negyedszer: A társas összejövetel a vendégszeretet igaz melegétől áthatva, anyagi helyzetünkhöz mért, egyszerű és fesztelen legyen.

A barátság, az életviszonyok mulhatatlannal megkövetelik, hogy mindazok, kik velünk együtt érezni kívánnak, érzelmeiknek kitejezést adhassanak: bizonyosságot tehessenek arról, hogy a mi örömünk az ő örömük, a mi bánatunk az ő bánatuk is. A társadalmi élet egyik fő mozgató ereje a szeretet s nincs küzdőtér, nincs cselekvény, melyben e fontos tényező fő vagy mellékes szerepet ne játszana. Így mint vezér szerepel a társas összejöveteleknél is; csaknem létezéséről ítélhető meg egyedül, hogy összejöveteleink ütik-e a mértéket, megfelelnek-e a kívánalmaknak, lehet-e reményünk arra, hogy, a mily jóakarattal összegyűltünk, oly vidáman és tanulságosan mulassunk. Tagadhatatlan, hogy a társadalmi összejövetelek az élet, szükségletek közé tartoznak, csak hogy ma már ősi jellegüket csaknem teljesen elvesztették. A múltban nagyon ritka alkalom volt az, midőn az egymást szeretők és becsülők meghívásra jelentek meg egymásnál. Mindenki önként kereste az alkalmat arra, hogy jó barátját, ismerősét alkalom adtan felkeresse. Az összejövetelek minden pompát, fényt és terhelő költséget nélkülöztek. Nagyon ritka eset volt az, midőn a háziasszony előre biztosan tudta vendégeinek számát s még sem jött soha zavarba, pedig nem volt rendelkezése alatt

szakácsné, szobaleány s egyéb kisegítő személyzet. Ma már a viszonyok annyira megváltoztak, hogy az önkéntes összejövetelek hire-helye is elveszett; ma már arányos meghívókra sereglenek össze és a háziasszonynak három nappal azelőtt már készülni kell arra, hogy fényes vendégeit bőségesen megtraktálhassa. Mintha bizony nem is a szeretet, hanem az eszemiszom hozná össze az embereket. Az ily esetet a társadalmi élet ferde kinövésének lehet nevezni és szeretetből való társas összejövetelnek csak olyant lehet tekinteni, mely minden ceremóniától ment, melyben a háziasszony nem az ételüemek különféleségével, hanem a szeretet és őszinteség egyszerű, de édes fűszerével igyekszik emlékezetessé tenni a családi körben töltött időt. Igaz, hogy a társas összejövetelek nem voltak gyakoriak a múltban, de legalább a sátoros ünnepeken vagy névnapokon mindazok megjelentek, kik egymást szívből szeretni és becsülni tudták. A társadalmi összejövetelek mai intenciója az életszükséglet. Napról-napra világosabban bizonyul az, hogy embernek emberrel kell élni.

Ama különböző feladatok, melyeket megoldanunk kell a társadalomban, segédkezet igényelnek; amaz áramlat, mely a fűrfingos emberi ész által legdrágább kincsünktől, a becsülettől kíván megfosztani, a legszálamomra méltóbb helyzetbe juttatna, ha a barátság tiszta érzete védelmébe nem fogadna. Ellenségeink igazságtalan bírálata, a környelműek megondolatlan fecsegése nem egyszer keserítenek el életünk vidámságpoharát, ha orangyalként nem állana mellettünk a baráti szeretet s valódi értékére nem redukálna mindazt, mi reánk és környezetünkre zavarólag hatna. A barátság nem egyszer nyújt útmutatást, ha tévelygünk, — segédkezet, ha csüggedünk, — vigaszt, ha szomorodunk. E fontos tényezőknek szentelünk ünnepet, valahányszor egymás társaságába

összegyűlünk s mintegy megpecsételjük azon érzelmeinket, melyeket szívünkben egymás iránt táplálunk.

E felsorolt nemes intenciók mindig számításán kívül esnek; ezért, bár él is e tudat lelkünkben, érdekbarátságunk nem nevezhető. Az ily társas összejövetel önzéstől ment s méltán számíthatunk rá, hogy mindenkor a barátság és szeretet lengi át a társaság minden tagját s így mind anyagi jóllétünkre, mind lelkünkre emelőleg hat.

Vége következik.

Smigelschi tanár képkiallítása.

Augusztus hó 30-án vasárnap délelőtt 10 órakor nyitotta meg Smigelschi Oktáv, a helybeli főgimnázium rajztanára képkiallítását a balázsfalvi főgimnázium tornatermében.

Smigelschi tanár már évekkor ezelőtt nagyobb tanulmányutat tett a keleti bizantin stíl eredeti műtáinak megtekintésére, s tanulmányai alapján most készítette el azon festményterveket, a melyekkel a balázsfalvi gör. kath. érseki templom belsejének díszítésére pályázik. Negyven szám alatt csoportosította a részben tervben, részben természetes nagyságban kiállított remek festményeket. Van vagy hét különböző s igen érdekes ikonosztás tervezete is. — A kiállítás megtekinthető d. e. 8—12 és d. u. 3—7 óráig. —

Megtékinthető a kiállítást, mindjárt az első impresszió alatt az ember mely vallásos áhitattól telik el is az összbemutató meglepő módon demonstrálja, mennyi előkelő művészi képesség van Smigelschi tanárban!

Kompozíció, kifejező mozdulat, színhatás, távlat: mind hibátlan, mestéri. —

Alakjai élnek, mozognak; finoman összeválogatott színei vonzzák a szemet. — A sötétebb alapszínezetű festés modorához hajlik festményeiben.

Minden vonásból, minden színárnyalatból teljes mértékben kifejtett művészi talentum és tudás tör elő.

Legmelegőbb e festményeken a rendkívüli józanság a színek összeválogatásában; egyszerűek s mégis fölötté hatásosak! —

A felfogás és kifejezés valóságosságára, az érzés melegségére nézve vétekedik a fiatal művész a bizanti stíl bármelyik mesterével. Varázserővel hat a megdöbbentő igazság, a mély lelkierő, amely e képekből hozzánk szól.

oly végzetes irányba sodortak utóbb a viszonyok.

A követek házának tagjai közt ott volt gróf Széchenyi István is, hogy ellensúlyozza Kossuth szenvedélyességét. — De szava elhangzott a nagy politikai mámorban. Deák nem vállalt mandátumot.

Legelőször a sajtószabadság ügyében szólalt föl Kossuth. November 22-én a választólirati vitában Széchenyi ellenére, a sérenek orvoslását sürgeti. Megtámadja a rendszert, az Ausztriától függő kormányt, s elítéli hevesen az adminisztrátor szisztémát, mely a politikai zarnokságnak leghatásosabb eszköze volt: „Az léssen a Habsburgház második alapítója, ki ezen rendszert konstitucionális irányban reformálandja“. Kijelenti, hogy „hátségekben, lojalitásban magát senki által fölülmúlatni nem engedi“. Fölirati javaslatát erre elfogadták a karok és rendek, de a főrendek visszavetették, — mire december 15-én maga Kossuth indítványozta, hogy vétessék le a napirendről. A követek megtették jó szívvel, mert Kossuth heve, még az ellenzéken is aggodalmakat keltett. A hangulat megengyhülését azonnal fölhasználta a kormány. Simulakonyabb lett, s az adminisztrátorok ügyének tárgyalása alkal-

mával már győzött. Kossuthot, mélyen megrendítette a szavazás eredménye: „Legyen hát harc — fakadt ki a kihirdetés után — és lesz harc, az utolsó pertig!“ Betelt, a pártok oly hévvel törték egymásra, hogy a kormány a diéta föl-oszlatásának a gondolatával foglalkozott. Ez egyszerre megszakította volna Kossuth politikai karrierjét, s a veszedelem a helyett hogy higgadttabba, körültekintőbbé tette volna, csak szenvedélyességét fokozta. Nyiltan szakított a kormánnyal, s midőn Széchenyi székkel és szavazattal kinalja meg a „vasuti tanácsban“ — visszautasítja. Ő nem tud engedelmessé válni, mondta, tisztviselő nem lesz soha, még akkor se, ha független és felelős magyar miniszterium lépne hivatalba. Szegény akar maradni. „Nem alszik, nem eszik — jegyzi meg Sz. — lefog. Már benne van a förradalom fanatizmusában.“

E szömfü napokban érkezett meg a párisi, februáriusi förradalom híre (1848 február 21.), s összeomlásig meggyöngítette az osztrák kormányt, melynek legnagyobb támaszai a 79 éves Radeczky generalis és a 76 éves Metternich, a kancellár. Kossuth azonnal fölismerte a helyzetét s 1848. március 3-án a kerületi ülésen tartotta azt a lángoló beszédet, amely Magyarország újjá-

születésének legelső momentuma volt. „Merítsünk erőt a dinasztia iránti hűség érzetéből, merítsünk erőt a rajtunk fekvő felelőség s polgári kötelességünk érzetéből. A nép örök, és öröknek kívánjuk a nép hazáját, és öröknek ama dinasztia, fényét, melyet uralkodónknak ismerünk. A mult kór emberei egy-két nap múlva sirba szállának, de a Habsburgház nagyreményű ivadékára, Ferencz József főhercegre, ki első fölléptkor a nemzet szeretetét magáéva tette, egy fényes trón öröksége vár, mely erejét a szabadságból meríti. Erős meggyőződés, hogy dinasztiaink jövője a birodalom különféle népeinek egy szívben, lélekben egyesüléséhez van csatolya. Ezen egyesülést nemzetiségeink respektálása mellett, csak az alkotmány érzelemrokonító forrasztéka teremtheti meg. En tehát indítványomban, melyet tenni akarok, dinasztiai szempontból indulok ki, és Istennek hála, hogy ez a szempont hazánk érdekeivel kapcsolatban van“. Indítványa: hogy a birodalmi kormány hozassék kapcsolatba az alkotmánnyal. Szükséges az alkotmánynak képviselői alapon való fejlesztése, a honvédelmi rendszer átalakítása, a pénzügyi kezelésnek felelőssé tétele. Hol az örökös tartományokkal szemben érdekतालkozás forog fönn, Magyarország

Az idealisták leglelkesebbjét látjuk Smigelschi tanárban. — Képképzésének legremekőbb darabjaként kiemeljük a tiszta bizanti vonásokkal alakított természetes nagyságú Krisztus képét, amintrónon ülve jobbjával áldást oszt. Intim kép, a melyet az ember annál jobban élvez, mentől tovább szemléli. — Szellemi tartalma megragad; nem szabadulhatunk tőle, erővel szakasztjuk le esodálatunkat s mely áhítatunkat róla. — Nem pusztán emberi alakban állítja szemünk elé Krisztus eszméjét, hanem a megmérhetetlen magasban uralkodó isteni természet is visszatükröződik a festményen, miáltal Jézus dualisztikus természetét a legművészszerűbb módon testesíti meg. —

Ritka nagy tehetség, egyike a legerősebb vallásos irányú tehetségeknek Smigelschi tanár s ha a sors jövőjének kedvez, akkor azon fényes reményeket, melyeket jelen kiállítása bennünk kelt, kétségkívül fényesen fogja beigazolni. —

Dr. Csighy Antal.

Színház.

Lapunk múlt számában jeleztük Berki Ferenc színtársulatának városunkba érkezését s beszámoltunk az első előadás sikeréről. Az első előadás sikereiből merített reményeink nem csaltak. A társulat a bérletszezon eddigi estéin derekasan és kiváló ambícióval végezte művészi feladatát.

„Lotti ezredesei” után színrekerült a „Próbaházasság” énekes vígjáték. E darabban megismertük Jászai Olga, kinek megjelenése, előadása és alakítása gyakorlott színésznőre vall. Nemkülönből kitűnő volt Tukoray Loránd „cupringere”. Berki Ferenc Hajdu Bokor Berci szerepét és Bende Odön a szentesi gazdag parasztot szépen játszott. Aranyossy Bella, mint kanóc Gyúri testvére és Somogyi az örmester szerepében tűntek ki.

Augusztus 31-én a „Sasok” kerültek színre. A főszerepeket játszták Berki Ferenc és Jászai Olga. Itt is meg kell említenem, hogy Jászai Olga előadását a közönség többször megtapsolta. A három „Sas” is jól játszott s különösen K. Pálfi János az öreg Barnalászi szerepét kitűnően alakította, s többször megnevetette a közönséget.

A negyedik előadás „A kaméliás hölgy” volt szeptember 1-én. A címszerepet Jászai Olga oly természetességgel játszotta, hogy szinte megdöbbentett realitásával. Aki látta és hallotta e drámais színésznőt, dicsérettel emlékszik meg róla.

Berki Ferenc „Armand” szerepében is jól játszott, bár nem elég természetességgel és hűséggel. Szeptember hó 2-án „Az államtitkár” került

színre. A címszerepet Berki Ferenc igazgató játszotta. Előadása kissé vontatott volt, több élénkséget várunk egy államtitkártól. Tukoray Loránd, K. Pálfi János mint miniszteriumi hivatalnokok ügyesen adták szerepüket, a közönséget hangos derűtségben tartva. A hölgyek közül Jászai Olga, Aranyossy Bella előadása tetszett legjobban.

Szeptember 3-án „A paraszt kisasszony” népszínművet játszta a társulat. Csak elismeréssel emlékezhetünk meg a társulat élvezetes játékáról, oly ügyesen tükröződött vissza abban a valódi és hamisíthatlan tanyai magyar parasztélet. Aranyossy Bella Jolán szerepében a paraszt kisasszonyt találó hűséggel kreálta. Sárközi A. (Fátyol Gergely) kitűnően énekelt.

Igen sikerültnek mondható a Méltóságos eszimbaldia szept. 4. előadása. A főszereplők mind, de különösen Aranyossy Bella Klári szobaleány szerepében tűnt ki temporamentumos játékával, szép énekével.

Berki Ferenc kitűnően szervezett színtársulatának minden tagja az összhangzatos játék — és találó alakítással méltán megérdemelte a gyér számú közönség sűrű tapsát. Mindnyájan sikerrel oldották meg művészi feladatukat. Megérdemelné e rokonszenves és törekvő társulat, hogy városunk közönsége nagyobb érdeklődéssel karolja fel hazafias működését.

KÜLÖNFÉLÉK.

Eljegyzés. Erszentskirályi Szentkirályi Miklós a Hosszúaszóra kinevezett új aljárásbíró, a múlt hét folyamán eljegyezte Sander Frigyes ny. törvénytörvényes bíró és neje szül. Mauer Augustia kedves leányát, Vilmát. Gratulálunk!

Imaház-felszentelés. A helybeli izr. hitközség újonnan épített imaházának felszentelési ünnepélyét f. hó 13-án vasárnap d. u. 3. órákor fogja megtartani, melyre a n. ér. közönséget szívesen látja és ezemmel meghívja. A felavató ünnepi beszédet a dicsőségmentárton híbbi mondja.

Halálhíradás. Meghatalomással vettük a számoru hírt Nyírbaforról, hogy az erzsébetvárosi főkantort, Rigó István, neje, csecesmójevel együtt rövid szenvedés után jobblétre szenderült. A gondos anyai ápolás sem volt képes megmenteni a városzerté kedvelt jó feleséget, kit alig 10 hónappal ezelőtt vezetett oltárhoz, az akkori még boldog, most fájdalomtól megtört férj.

Tanév megnyitás főgimnáziumunkban. A beiratások esütörtökön f. hó 3-án meglepő eredménnyel végződtek be. Az első 2 nap la nyhánap érkeztek a szülői gyermekekkel, de 3-án azután helyhezölték a mulasztást annál többen. Eddig

Közlekedés: gróf Széchenyi István.

Hadügyminiszter: Mészáros Lázár.

„Oly férfiak, minőkkel csak nagy eszmékért küzdő nemzet dicsőkedhetik föllandulése korába.”

A miniszterium megalakítása nagy gondokat okozott Bécsben, főképen Kossuth miatt, a kit, bár gyűlölték, lázadónak tekintették, már ekkor is, nem mertek mellőzni, jól tudván, hogy mint ellenzéki megdönthet minden kabinetet. Gondot okozott az is, hogy melyik tárcát bízzák reá. Ő maga a belügyit öhajította, de a pénzügyek kezelésére kapott megbízást, mert Bécsben azt hitték, hogy a reá pézve teljesen idegen resszorttal nem tud boldogulni. De Kossuth megbűrközött a kezdet nehézségeivel, sőt jutott arra is ideje, hogy tevékeny részt vegyen a mások tárcáihoz tartozó törvények kodifikálásában.

A miniszterium vezetésével lázas munkásságot fejtett ki a pozsonyi, az utolsó diéta s húsz nap alatt évszázak mulasztását ütötte helyre. Ferdinánd király április 11-én szentesítette a törvényeket. — Ezután szétszórtak a rendek, s a népképviselői alapon nyugvó országgyűlés lépett örökébe. —

300-an iratkoztak; remélhető, hogy a tavali létszámot (309) is fölülmulja az idei.

A Veni Sancte 4-én reggel volt a magyar templomban. Az ünnepélyes misét Steinhauer Ferenc végezte, mely után az ifjuság az iskolába ment. Itt a gimnázium tornatermében az intézet érdemes igazgatója tartalmas, gyakorlati irányú megnyitó beszédben buzdította az ifjakat szorgalomra, rámutatván a tudás szükséges voltára, erkölcsiségre, lefestvén előttük, a tétlenség, a bűn s a szeszitalok élvezetének borzasztó következményeit. Azután az Isten áldását kérve az intézet munkásaira, megnyitotta az 1903/4-iki tanévet.

Kitüntetés. Szabó István, helybeli cipésmestert az anguszttus közepe körül megtartott debreceni országos cipész kiállításon kiváló minőségű és izléses munkáért elismerő oklevéllel tüntették ki.

Rákóczi-ünnep Szamosújvárt. Szeptember 30-án fényes sikerű Rákóczi-ünnepet rendeztek testvér- városunkban, Szamosújvárt. Az „Iparos Egylet” rendezte ünnep a szamosújvári „Koronaszálló”-ban volt s előkelő, diszes hallgatóság előtt folyt le, mely zsúfolásig töltötte meg a nagytermet. A „Hymnus” nyitotta meg, melyet a jelen volt közönség állva énekelt el, majd Esztegár Gergely, főgmn. tanár, az „Iparos Egylet” elnöke, tartotta meg költői szárnyalású elnöki megnyitóját. Az elnöki megnyitó után nagyhatású szavallat s Balázs Lila nagy tetszéssel elénekelt kurucdalai következtek. Az ünnepély magvát képezte az a nagyszabású ünnepi beszéd, melyet a kolozsvári „Ujság” főszerkesztője, dr. Papp József, mondott el II. Rákóczi Ferenc működésének és a kurucok küzdelmeinek méltatására. Érdekes pontja a gazdag programnak volt a következő. Ifj. Temesváry János 11 éves hegedűművész a közönség viharos tetszése mellett kuruc nótákat adott elő hegedűn, Katrovics papnövéndék pedig tárogaton. Az ünnepélyt kitűnően sikerült táncstély zárta be, mely a késő reggeli órákig tartott.

Feladós szerkesztő: Dr. György Kálmán.
Kisgy. lapkiadó: János Első Erzsébetvárosi Nyomda.

Sz. 2768 — 1903 tkv.

Arverési hirdetmény és árverési feltétel.

Az erzsébetvárosi kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy az erzsébetvárosi és vidéki gazdasági és iparbank részvénytársaságnak végrehajtónak Kaldea Mária ifj. Kaldea Juon és Kaldea Elisabetha jövedicsi lakos végrehajtást szenvedők elleni 263 K. tőke követelés és jár. iránti végrehajtási ügyében az árverést elrendelte.

Ennek következtében az erzsébetvárosi kir. törvényszék területén fekvő s Jövedics községi 57. sztljkvben I. A + 1125 hrsz. alatt foglalt szöllő 48 K., 1185 hrsz. alatt foglalt szöllő 12 K.; II. a jövedicsi 135. sztljkvben A + 276 hrsz. alatt foglalt faház 320 K., 277 hrsz. alatt foglalt kert 176 K., 450/a hrsz. alatt foglalt szántó 34 K., 1072 hrsz. alatt foglalt kert 1 K., 1565/1 hrsz. alatt foglalt rét 54 K., 1566/1 hrsz. alatt foglalt szántó 239 K.; III. a jövedicsi 249 sztljkvben A + 1562/2 hrsz. alatt foglalt rét 54 K., 1566/2 hrsz. alatt foglalt szántó 239 K.; IV. a jövedicsi 353 sztljkvben A + 1008 hrsz. alatt foglalt szöllő 2 K., 1043 hrsz. alatt foglalt szöllő 4 K., 1193 hrsz. alatt foglalt szöllő 2 K.; V. a jövedicsi 358 sztljkvben A + 2193 hrsz. alatt foglalt szöllő 4 K., 2194 hrsz. alatt foglalt szöllő 4 K., 2197 hrsz. alatt foglalt szőlő 6 K., 2198 hrsz. alatt foglalt szöllő 6 K., tehát összesen 1205 Kra megállapított kikiáltási árban az 1903. évi október hó 26-ik napján d. e. 9 órakor Jövedics község házában megtartandó nyilvános árverésen következő feltételek alatt fog eladás alá kerülni.

1/a. A meennyiben a fennebb felsorolt és a jövedicsi 135. számú tjkvben foglalt ingatlanokra ezalatt Kaldea Juon javára bekebelezett élet-hosszigliani haszonélvezeti jog fentartásával olyan

önálló nemzeti jogának és érdekeinek megóvása mellett örömet nyújt kezét annak kiegyenlítésére.

A karok és rendek elfogadták az indítványt egyhangulag. A beszéd gyűjtött Bécsben is, hova sikerült becsempészni, — s nagy része volt a március 13-iki forradalomban.

A forradalom hírére elfogadták Kossuth indítványát (1848 március 14-én) a főrendek is, s a diéta végzését 72 tagú fényes küldöttség vitte Bécsbe. Leirhátatlan lelkesedéssel fogadták a „magyar Argonautákat” — s Kossuth büszkélkedve jegyezte meg, hogy „kezeben volt a dinasztia sorsa!” A jóságos V-ik Ferdinánd elfogadta a javaslatokat, — s gróf Batthyáni Lajost nevezte ki Magyarország legelső alkotmányos miniszterelnökévé.

A miniszterium következőképen alakult meg:

Elnök: Gróf Batthyáni Lajos.

Az Ausztriával való ügyek minisztere: Esterházy Pál herceg.

Pénzügy: Kossuth Lajos.

Belügy: Szemere Bertalan.

Igazságügy: Deák Ferenc.

Vallás és közoktatásügy: báró Eötvös József.

Földművelés, ipar, kereskedelem: Klauzál Gábor.

árban adatnának a jelzett haszonélvezeti joggal megterhelt ingatlanok, mely a szolaglom tkvi. bejegyzését megelőző teherterhek fedezete szempontjából az 1903. évi július hó 17-ik napján 2768 sz. a. felvett jegyzőkönyv szerint a megjelent felek által egyhangulag megállapított 900 K azaz kilencszáz korona összeget meg nem üti, az árverés hatálytalanná válik és az ingatlanok a szolgálmi jog fenntartása nélkül a fennebb kitűzött határnapon újabban elárvereztetnek. —

1./b. Ha a megállapított kikiáltási áron felül ígéretet senki sem tesz, az árverésre kitűzött birtok szükség esetén a kikiáltási áron alul is el lesz adandó.

2. Árverezni kívánók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. évi 60. t.-cz. 42. §-ban jelzett árfolyammal számított s az 1881. november hó 1-én 3333. szám alatt kelt I. M. rendelet 8 §-ban kijelölt ova-
dékkepes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni vagy az 1881 évi 60. t.-cz. 170 § értelmében a bánatpénznek a bíróságnál történt előleges elhelyezéséről kiállított elismervényt átszolgáltatni.

Erzsébetváros 1903. évi június hó 24.-én.

A kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság.

Kusztich János, kir. e. bíró.

90

Szám 357—1903. vhtó.

Árverési hirdetemény.

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a marosvásárhelyi kir. törvényszék 1903. évi 2655. számú végzése következtében Debreceni Nagy János marosvásárhelyi ügyvéd által képviselt marosvásárhelyi tak. pénztár javára báró Szentkereszt Anna ellen 1800 K s jár. erejéig 1903 évi június hó 22.-én foganatosított kielégítési végrehajtás útján le foglalt és 2761 Kra becsült következő ingóságok u. m.: házi-

butorok, lámpák, órák és 1 zongora nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a helyi kir. járáshírség 1903. évi V. 153/2 számú végzése folytán 1800 kor. tőkekövetelés, ennek 1897. évi március hó 19. napjától járó 6% kamatai 1/3% váltódíj és eddig összesen 115 K 70 f.-ben bíróilag már megállapított költségek erejéig Erzsébetvároson alperes lakásán leendő eszközzésére 1903. évi **szeptember hó 19.-ik** napjának délelőtti 11 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsárón alul is, el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták s azokra kielégítés jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Erzsébetváros, 1903. évi aug. hó 31.-én.

87

Osztian, kir. bir. végrehajtó.

86 4-10

A család legjobb szórakoztatója egy **MASCAGNI FONOGRAF.**

Beszél minden nyelven. Játsza az összes hangjegyeket. Tréfás előadásokat tart.

➡ **Részletfizetés mellett** ➡ kapható

SCHOLTES A.

könyvkereskedésében Erzsébetvároson.

Hirdetéseket

jutányos árban elfogad az **ERZSÉBETVÁROS és VIDÉKE** kiadóhivatala.

lehetővé teszi, hogy a szobák a mázolás alatt is használtassanak, mivel a **kellemetlen szag** és a lassú, ragadós száradás, mely az olajfestékek és az olajlakkok sajátja **elkerültetik.** Emellett a használat olyan egyszerű, hogy kiki maga végezheti a mázolást. A padló nedves tárggyal feltörölhető, a nélkül, hogy elvesztené fényét. Meg kell különböztetni:

szinezett szobapadló-fénymázt,

sárgásbarnát és mahagóni barnát, mely akár csak az olajfesték fűdi be a padlót s egyuttal fényt is ad. Ezert egyaránt alkalmazható régi vagy új padlóra. **Teljesen befűd minden foltot, korábbi mázolást** stb; van azután

tiszta fénymáz (szinezetlen)

új padlóra és parkettre, mely csupán fényt ad. Különösen parkettre s olajfestékekkel már bemázolt egészen új padlóra való.

Csak fényt ad ennél olgyva nem fűdi el a famus trát. Postacsomag, körülbelül 35 négyzet mtr, (két közép nagasságú szobára való) 5 frt. 90 kr. vagy 9 és fél márká.

A közvetlen megrendelések minden városban, a hol raktárak vannak, ide küldendők. Mintamázolások és prospektusok ingyen és bérmentve küldetnek. A bevásárlásnál tessék vigyázni a czégre s e gyári jegyre, mivel ezt a már 1850-ik év óta létező gyártmányt sokfelé utánozzák és hamisítják s sokkal rosszabb s gyakran a czéluk meg nem felelő minőségben hozzák forgalomba. 66 11—15

Erzsébetváros: **Krémer F.**

SZENTPÉTERY ISTVÁN

ERZSÉBETVÁROS.

Van szerencsém a helybeli és vidéki nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, hogy az

őszi és téli idény **divatújdonságaim**

megérkeztek és azok szives megtekintését valamint becses pártfogásukat kérve,

kitünő tisztelettel

Szentpétery István.

Női és férfi divat-üzlete.

Vászon, fehérmű és szőnyegek.

Kész felöltők raktára.

STOMATIN,

a legjobb száj- és fog-ápoló szerék. „Honi gyártmány.

Pipere szappanok, ruha-, haj- és fogkefék, fogpaszták és illatszerek.

Rapid világhírű ruha-tisztítószer és hóvirág szépitő szappan.

Férfi és női ruha-szövetek, díszek, kalapok, esőernyők és minden pipere cikkek.

58 6—10